

Beheersing van de migratie langs de centrale Middellandse Zeeroute – bijdrage van de Commissie aan de besprekingen in Malta

Brussel, 25 januari 2017

Op 3 februari 2017 wordt in Malta een bijeenkomst van staatshoofden en regeringsleiders gehouden. De Commissie en de hoge vertegenwoordiger presenteren daarom vandaag hun bijdrage aan de besprekingen over een betere beheersing van de migratie en levensreddend optreden langs de centrale Middellandse Zeeroute.

De Commissie en de hoge vertegenwoordiger stellen enkele aanvullende maatregelen voor om de activiteiten van de EU op die route te versterken, met name in samenwerking met Libië. Het doel van die maatregelen is vooral: bestrijden van netwerken van mensensmokkelaars en mensenhandelaars, bijdragen tot betere beheersing van de migratiestromen, meer levens redden op zee en de levensomstandigheden verbeteren voor migranten en vluchtelingen in Libië en de aangrenzende landen.

Voorzitter van de Europese Commissie Jean-Claude **Juncker**: „*Het aantal mensen dat in de Middellandse Zee omkomt, is nog steeds schrikbarend hoog. We hebben al maatregelen genomen om die situatie te verhelpen, maar er is meer nodig. We presenteren vandaag maatregelen die op de korte en middellange termijn kunnen worden getroffen om de migrantenstromen van en naar Noord-Afrika te beteugelen. Op de allereerste plaats moet de stabiliteit van Libië en de hele regio worden versterkt. We blijven ondersteuning bieden voor dat proces, maar we kunnen tegelijkertijd ook meer doen om een verschil te maken, levens te redden en het bedrijfsmodel van de mensensmokkelaars en handelaars te ontwrichten. Dat heeft ook gevolgen voor de migrantenstroom naar Europa.*”

Middelen en materieel voor EU-operaties op zee zijn sinds 2015 verdrievoudigd, waarmee is bijgedragen tot het redden van meer dan 400 000 mensenlevens in de Middellandse Zee. Door de toegenomen migratie via de centrale Middellandse Zeeroute – meer dan 181 000 migranten en vluchtelingen zijn zo in 2016 in de EU aangekomen – zijn er ook meer slachtoffers gevallen dan ooit tevoren. Om te helpen voorkomen dat deze tragedie ook in 2017 blijft voortduren, stellen de Commissie en de hoge vertegenwoordiger vast welke maatregelen op korte termijn in verband met de centrale Middellandse Zeeroute moeten worden genomen, in samenwerking met de lidstaten. De voorgestelde maatregelen maken deel uit van een brede strategie, die rekening houdt met de regionale context in ruimere zin (in het bijzonder de zuidgrens van Libië, maar ook Tunesië, Egypte en Algerije), maar vooral gericht is op Libië. 90% van de migranten die naar Europa willen, vertrekt namelijk uit dat land.

Op basis van de Europese migratieagenda en het werk dat is ondernomen met het [partnerschapskader inzake migratie](#), dat bedoeld is om de samenwerking met derde landen op migratiegebied te versterken, is een aantal belangrijke doelen vastgesteld. Dit zijn onder meer:

- **het aantal oversteekpogingen verminderen en levens redden**, door de lopende steun aan de Libische kustwacht en marine te versterken, onder meer via EUNAVFOR Operation Sophia. De opleidingsactiviteiten worden uitgebreid met 1 miljoen euro extra geld voor het Seahorse-programma en een subsidie van 2,2 miljoen euro via het regionaal ontwikkelings- en beschermingsprogramma in Noord-Afrika. Ook wordt een coördinatiecentrum voor redding op zee opgezet;
- **de strijd tegen mensensmokkelaars en handelaars opvoeren**. Om de grensautoriteiten van de Noord-Afrikaanse landen te versterken en betere onderlinge operationele samenwerking mogelijk te maken, moet het netwerk Seahorse Mediterraneo in het voorjaar van 2017 operationeel zijn;
- **migrant beschermen en hervestiging en begeleide vrijwillige terugkeer stimuleren**. Daarvoor wordt steun verleend aan het werk dat de UNHCR samen met de Libische autoriteiten uitvoert om de situatie te verbeteren van mensen die internationale bescherming nodig hebben. Ook wordt steun verleend aan het werk van de IOM om de situatie van migranten in Libië te verbeteren en het programma voor begeleide vrijwillige terugkeer uit Libië naar de landen van herkomst uit te breiden;

- **migrantenstromen over de zuidgrens van Libië beheersen.** Alle EU-missies en projecten worden ingezet om de Libische autoriteiten te ondersteunen op het gebied van grensbeheer en bescherming van migranten, de dialoog tussen Libië en de buurlanden wordt bevorderd en er wordt voor gezorgd dat de met Niger via het partnerschapskader bereikte resultaten niet verslappen;
- **de dialoog en de operationele samenwerking** op het gebied van migratiebeheersing met de partners in Noord-Afrika intensiveren;
- **de financiering uit het EU-trustfonds voor Afrika verhogen** door in 2017 200 miljoen euro vrij te maken voor projecten ter ondersteuning van maatregelen zoals het opleiden en uitrusten van de Libische kustwacht, het verbeteren van de omstandigheden van migranten en het stimuleren van vrijwillige terugkeer.

Deze maatregelen vereisen gecoördineerde actie van de instellingen en de lidstaten van de EU en de betrokken partners in Noord-Afrika, naast samenwerking met internationale organisaties die in de regio actief zijn, zoals de UNHCR en de IOM. De Commissie en de hoge vertegenwoordiger bevelen aan dat de staatshoofden en regeringsleiders, die op 3 februari in Malta bijeenkomen, hun goedkeuring verlenen aan de hierboven geschetste maatregelen.

Achtergrond

De Europese Unie en haar lidstaten hebben geleidelijk aan een krachtigere en flexibelere beleidsrespons ontwikkeld om levens te redden en de migrantenstromen in het centrale Middellandse Zeegebied beter te beheersen.

In 2015 heeft de Commissie een uitgebreide Europese migratieagenda gepresenteerd. Sindsdien is de EU permanent aanwezig op zee, waardoor honderdduizenden mensen zijn gered. Na de [top van Valletta over migratie](#) in november 2015 heeft de EU de samenwerking met haar partners in Afrika opgevoerd, onder meer door het [partnerschapskader inzake migratie](#) dat in juni 2016 van start is gegaan. Daarmee is de samenwerking met belangrijke landen van herkomst en doorreis aanzienlijk geïntensiveerd.

Ter ondersteuning van deze nieuwe benadering is verder een [extern investeringsplan voor Afrika en de nabuurschap](#) opgezet, in het kader waarvan 44 miljard euro aan investeringen kan worden bijeengebracht – tot 88 miljard euro als de lidstaten een bijdrage leveren.

De steun van de Europese Unie voor migratiebeheersing in Libië op basis van rechten omvat capaciteitsopbouw en opleiding voor de Libische kustwacht, alsook ondersteuning van de Libische autoriteiten (regering van nationale eenheid) bij de verstrekking van essentiële diensten aan de Libische bevolking, ontheemden, migranten en vluchtelingen via lopende programma's voor een bedrag van meer dan 20 miljoen euro. De EU verleent daarnaast steun aan Libië via de missies in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid, zoals [EUNAVFOR Med Operation SOPHIA](#) en EUBAM Libië.

Meer informatie:

[Mededeling: Migratie langs de centrale Middellandse Zeeroute: migrantenstromen beheersen en levens redden](#)

[Bijlage bij de mededeling](#)

[Vragen en antwoorden](#): Migratie langs de centrale Middellandse Zeeroute

[Factsheet over de betrekkingen tussen Libië en de EU](#)

[Tijdschema Europese migratieagenda](#)

[Factsheet over het partnerschapskader inzake migratie](#)

[EUNAVFOR MED operation Sophia](#)

[EU-missie voor bijstandsverlening inzake grensbeheer in Libië \(EUBAM\)](#)

IP/17/134

Contactpersoon voor de pers:

[Natasha BERTAUD](#) (+32 2 296 74 56)

[Nabila MASSRALI](#) (+ 32 2 296 92 18)

[Tove ERNST](#) (+32 2 298 67 64)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)